

Oznaka: VD-06-02
Datum: 10. 5. 2006

SOCIALNA AKADEMIJA

Sociala, demografija in migracije

**Mnenja udeležencev diskusijske kavarne v
Galeriji Družina dne
4. 5. 2006**

Diskusijske kavarne z naslovom: Sociala, demografija in migracije se je udeležilo okoli 25 gostov. Po uvodnem predavanju dveh strokovnjakov so se udeleženci razdelili v pet delovnih skupin in diskutirali. Spodaj navajam nekatere povzetke diskusij.

- Demografski pristopi se mi zdijo nezadostni pri pojasnjevanju populacijskih procesov (rodnost, migracije, smrtnost). V svojih razlagalnih modelih in teorijah zanemarjajo zlasti vlogo kulture, zgodovine in politike. Z poznavanjem konceptov kulture, zgodovine in spola lažje razumemo demografske pojave in jih poskušamo reševati.
- Demografski podatek o številu rojstev, ki še zagotavlja osnovno biološko obnavljanje prebivalstva, je znan – 2,15 otroka na ženo. To število si danes v Evropi zagotavljata le Albanija in Turčija, kolikor toliko visoko stopnjo rojevanja (seveda »visoko« za evropske razmere) poznajo v skandinavskih deželah. Izrazita izjema je Francija s 2,15 otroka na družino.
- Preveč dolgotrajno šolanje in težavno osamosvajanje mladih od staršev in družin, iz katerih izvirajo, zlasti negativno vplivajo na odločanje o rojstvu otrok. Mnogi odrasli, mladi ljudje, odlagajo rojstva v četrto desetletje svojega življenja in se s tem izpostavljajo nevarnosti, da ne bodo mogli imeti potomstva, čeprav si to želijo.
- V uvodu smo slišali, da so ptice selivke edine kopenske živali, ki so sposobne daljših globalnih migracij, saj se dvakrat na leto globalno preselijo. Mislim, da so mladi podobni pticam, vendar klateškim selivkam.
- Slovenci se lahko, ob Češki, Italiji, Estoniji in Ukrajini »ponašamo« z eno najnižjih stopenj rodnosti, ki se v zadnjih desetih letih giblje med 1,20 in 1,28. Zelo izrazito nizko rodnost imajo, razen Poljske (pa tudi tam se v zadnjih desetih letih demografska situacija močno slabša), vse »tranzicijske dežele«, ki se po letu 1989 mukoma prebijajo iz gospodarskih, političnih in miselnih spon druge polovice dvajsetega stoletja, ki so jih ne le gospodarsko, ampak tudi idejno in moralno opustošile.
- Vedno več bo starega prebivalstva, ki bo vse dražje. Starejši človek potrebuje bistveno več zdravstvene oskrbe, vse višje bodo morale biti prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje.
- Vse več denarja bo potrebno za pokojnine. Potrebno bo oklestiti pokojnine ali pa dvigniti prispevne stopnje in delati vse dlje v starost.
- Upokojitev postaja resnično tretje življenjsko obdobje, ki ga je treba napolniti z novimi cilji in novimi vsebinami, predvsem pa je treba upokojensko generacijo integrirati nazaj v družbo. Kot konkreten predlog je sistem delnih upokojevanj.
- Delovna sila predvsem za težja fizična dela prihaja iz držav bivše Jugoslavije. Delavci bodo potrebni po vsej Evropi in ker jo bodo lahko zahodno in severno od nas praviloma bolje plačali in ji nudili boljše delovne in življenjske pogoje bodo torej odšli drugam. Istočasno bo lahko tudi del domače inteligence ob prostem pretoku delovne sile znotraj EU uhajal tja, kjer bo imel boljše delovne pogoje, večji dohodek in sproščeno gospodarsko in politično ozračje!

- Kakšno delovno silo bomo potrebovali v teku naslednjih desetih let in kasneje in od kje bi jo lahko dobili? Nad priseljenci se zmrdujemo, sami pa dela, ki ga opravljajo ne želimo opravljati.
- Dr. Lojze Gosar in dr. Malačič sta že v preteklosti opozarjala na črno demografsko sliko Slovenije. Rojstva nam še kar padajo, v zadnjih petih ali šestih letih imamo že negativni prirast prebivalstva, ki je v letu 2002 znašal več kot 800, leta 2003 pa že 2130 oseb! Menim, da o prihodnosti Slovencev vse premalo govorimo.
- Slovenski prostor je zelo lep in tudi strateško pomemben. Prazen ne bo nikoli. Vprašanje pa je, kdo ga bo v bodoče poseljeval: Slovenci ali tujci.
- Mislim, da potrebujemo pozitivno naravnano družinsko in prebivalstveno politiko. Potrebujemo politiko mnogih malih in pozitivno naravnanih korakov v korist družin, materinstva, otrok in to na mnogih področjih. Pametno stanovanjsko politiko za mlade in za številčnejše družine.
- Mislim, da so dandanes ljudje preveč egoistični. Gledajo samo nase in seveda je lažje potovati po svetu, biti brezskrben kot pa doma »previjati usrane riti«.
- V modi je »Hotel Mama«.

Zbrala Mojca Perat
Ljubljana, 10. maj 2006